

ІНСТИТУТ

ОСВІТНЬОЇ АНАЛІТИКИ

Державна наукова установа

ОСВІТНЯ АНАЛІТИКА УКРАЇНИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ВИПУСК № 1(1)

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ: ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ АНАЛІТИКИ

(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 22862-12762р від 28.08.2017)

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО МІНІСТРА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ГРИНЕВИЧ ЛІЛІЇ МИХАЙЛІВНИ	5
ВИЩА ОСВІТА	
<i>Лондар С.</i> Підходи до оцінювання вартості підготовки фахівців у сфері вищої освіти України	6
<i>Ставицький А., Затонацька Т.</i> Формування культури якості вищої освіти в українських університетах.	18
<i>Чумак О.</i> Концептуальні засади фінансування підготовки здобувачів вищої освіти в Україні	25
<i>Терещенко Г.</i> Державне фінансування вищої освіти як чинник розвитку економіки знань	34
<i>Гапон В., Чимбай Л., Барабаш О.</i> Ретроспективний аналіз законодавчої бази та підходів до формування державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою	44
<i>Ткаченко В., Кожекіна Л.</i> Досвід застосування методу контент-аналізу до дослідження практик академічної доброчесності в українських ВНЗ.	55
ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА	
<i>Кузнецов К.</i> Джерела та оцінка ефективності фінансування системи загальної середньої освіти.	70
<i>Денисюк О., Титаренко Н.</i> Освітні індикатори якості загальної середньої освіти	85

ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНА ОСВІТА

Мельник С. Ключові підходи щодо реформування сфери підготовки кадрів в Україні. 94

Леснікова М. Аналіз існуючого інформаційно-аналітичного забезпечення системи професійно-технічної освіти в Україні, проблеми та шляхи удосконалення. 107

МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Бака С. Основні елементи академічної мобільності в країнах ЄС та в інших країнах 117

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лондар Сергій Леонідович, д-р екон. наук, проф. (*головний редактор*);

Бахрушин Володимир Євгенович, д-р, фіз.-мат. наук, проф.; **Гриневиц Лілія Михайлівна**, канд. пед. наук, доц.; **Гапон Валентина Василівна**, канд. пед. наук; **Гулова Ленка**, Ph. D; **Денисюк Оксана Яківна** (заступник головного редактора); **Затонацька Тетяна Георгіївна**, д-р екон. наук, доц.; **Девемі Жан-Франсуа**; **Ковтунець Володимир Віталійович**, канд. фіз.-мат. наук, доц.; **Колосова Вікторія Павлівна**, канд. екон. наук, доц.; **Кононенко Юрій Григорович**; **Корнеєва Тетяна**, Ph. D, проф.; **Криштоф Світлана Дмитрівна**, канд. пед. наук, ст. наук. співробітник; **Кузнецов Костянтин Володимирович**, канд. наук з держ. упр. (заступник головного редактора); **Кучинський Микола Сигізмундович**; **Леснікова Марина Валентинівна**, канд. екон. наук, ст. наук. співробітник; **Литвинчук Андрій Олександрович**, канд., екон. наук (заступник головного редактора); **Мельник Сергій Вікторович**, канд. екон. наук, доц.; **Полянський Павло Броніславович**, канд. іст. наук., доц.; **Раков Сергій Анатолійович**, д-р пед. наук, доц.; **Рашкевич Юрій Михайлович**, д. т. н., проф.; **Терещенко Ганна Миколаївна**, канд., екон. наук, ст. наук. співробітник (відповідальний секретар); **Хобзей Павло Кузьмович**, канд. фіз.-мат. наук; **Шаров Олег Ігорович**, канд. фіз.-мат. наук, доц.; **Шевцов Андрій Гаррієвич**, д-р пед. наук, проф.; **Шіп Радім**, Ph. D; **Чумак Оксана Володимирівна**, канд. екон. наук, доц.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту освітньої аналітики
(протокол № 4 від 04.10.2017)*

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори несуть повну відповідальність за достовірність та повноту викладу матеріалу, що публікується.

Матеріали, надруковані у журналі, є власністю Інституту, захищені міжнародним та українським законодавством і не можуть бути відтворені у будь-якій формі без письмового дозволу видавця.

Редакція залишає за собою право на скорочення та редагування авторських текстів.

EDUCATIONAL ANALYTICS OF UKRAINE

SCIENTIFIC JOURNAL

ISSUE № 1 (1)

FOUNDER AND PUBLISHER: INSTITUTE OF EDUCATIONAL
ANALYTICS

(Print media state registration certificate
KV № 22862-12762R ISSUED ON 28/08/2017)

CONTENTS

**INTRODUCTORY REMARKS BY MINISTER OF EDUCATION AND SCIENCE
OF UKRAINE LILIIA HRYNEVYCH** 5

HIGHER EDUCATION

S. Londar Approaches to cost assessment of specialists' training in higher
education of Ukraine 6

T. Zatonatska, A. Stavyt'skyi Formating the culture of the higher education
quality in Ukrainian universities 18

O. Chumak Conceptual fundamentals of funding training of individuals obtaining
higher education in Ukraine 25

H. Tereshchenko State financing of higher education as a factor of development
of knowledge economy 34

V. Hapon, L. Chimbay, O. Barabash Retrospective analysis of legislative
framework and approaches to formation of state order for training of specialists
with higher education degree 44

V. Tkachenko, L. Kozhekina The experience of application of the content analysis
method to the study of academic integrity practices in Ukrainian higher
educational institutions 55

SECONDARY EDUCATION

K. Kuznietsov Sources and effectiveness assessment of financing general
secondary education 70

O. Denysiuk, N. Tytarenko Educational indicators of the general secondary
education quality (on example of general secondary education) 85

VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION

- S. Melnyk** Key approaches to reforming the personnel training in Ukraine 94
- M. Lesnikova** Analysis of existing informational and analytical support for vocational and technical education system in Ukraine, problems and ways of its improvement 107

INTERNATIONAL EDUCATIONAL SPACE

- S. Baka** The main elements of academic mobility in the EU and other countries. . . 117

EDITORIAL BOARD

Prof. Sergiy Londar (*editor-in-chief*);

Prof. Volodymyr Bakhrushin; Dr. Liliia Hrynevych; Dr. Valentyna Hapon; Dr. Lenka Gulova; Oksana Denysiuk (deputy editor-in-chief); Dr. Tetyana Zatonatska; Jean-Francois Devemy; Dr. Volodymyr Kovtunets; Dr. Viktoriya Kolosova; Yurii Kononenko; Prof. Tetiana Kornieieva; Dr. Svetlana Kryshtof; Dr. Konstantin Kuznietsov (deputy editor-in-chief); Mykola Kuchinsky; Dr. Marina Lesnikova; Dr. Andrii Litvinchuk (deputy editor-in-chief); Dr. Sergiy Melnyk; Dr. Pavlo Polianskyi; Dr. Sergiy Rakov; Prof. Yurii Rashkevych; Dr. Hanna Tereshchenko (executive secretary); Dr. Pavlo Khobzey; Dr. Oleg Sharov; Prof. Andrii Shevtsov; Dr. Radim Ship; Dr. Oksana Chumak.

Recommended for publication by the Academic Council of the Institute of Educational Analytics (protocol № 4 issued on 04.10.2017)

The editorial board does not always share the position of the authors.
The authors are fully responsible for the accuracy and completeness of the published material.
Materials published in the journal are the property of the Institute and are protected by international and Ukrainian legislation and may not be reproduced in any form without the written permission of the publisher.
The editorial staff reserves the right to shorten and edit the original texts.

ВСТУПНЕ СЛОВО МІНІСТРА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ГРИНЕВИЧ ЛІЛІ МИХАЙЛІВНИ

Реформа освіти є одним із ключових елементів перетворень, що на сьогодні здійснюються урядом України для імплементації євроінтеграційного процесу. Освітнє реформування має забезпечити входження до європейського та світового освітнього простору, покращення процесу надання освітніх послуг, рівний доступ громадян до якісної освіти, модернізацію її змісту відповідно до потреб сучасного ринку праці.

Успішне впровадження освітньої реформи неможливе без сучасного інформаційно-аналітичного забезпечення. Адже управлінські рішення будуть більш виваженими, якщо ухвалюватимуться на підставі достовірної галузевої статистики та аналітичних досліджень,

а імплементація прийнятих рішень здійснюватиметься із застосуванням комплексного моніторингу.

Сучасна міжнародна практика збору та обробки статистичної інформації у сфері освіти охоплює доволі широкий спектр показників для найрізноманітніших освітніх напрямів – від стану дошкільної, середньої, професійно-технічної, вищої освіти до виявлення зв'язку рівня освіти індивіда з потребами ринку праці, доходами населення тощо. Створені в різних країнах, зокрема Європейського Союзу, інформаційно-аналітичні бази дають змогу формувати успішну освітню політику, вчасно реагувати на проблеми, які виникають.

В Україні інформаційно-аналітична складова управління освітою застосовується поки що недостатньо. Це пов'язано з тим, що освітня статистика в Україні на сьогодні все ще є дезінтегрованою, недостатньо комплексною та повною, нею не передбачено ряд показників, необхідних, зокрема, для фінансового управління сферою освіти тощо. Тому розвиток освітньої статистики в Україні, приведення її у відповідність із міжнародними стандартами, формування освітньої аналітики на цій основі є вкрай важливим завданням, яке визначено Міністерством освіти і науки України. Виконання цього завдання покладено на Державну наукову установу «Інститут освітньої аналітики».

Інститут ініціює заснування журналу «Освітня аналітика України» з метою розвитку освітньої статистики, вдосконалення методології збирання, обробки та аналізу освітньої інформації. Створення цього видання є важливим кроком у процесі розбудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління українською освітою. Журнал «Освітня аналітика України» має стати платформою для фахових дискусій, обміну думками науковців та практиків з питань розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення управління системою освіти на всіх її рівнях, детального аналізу міжнародного досвіду з цих питань. Сподіваємося, що зміст журналу приверне увагу широкого кола фахівців-освітян як в Україні, так і за кордоном.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Анотація. У статті визначено, що важливим завданням освітньої політики України є підвищення ефективності використання бюджетних коштів у рамках бюджетної програми «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики». Один із шляхів – перехід до принципу «гроші ходять за студентом». У 2016 р. Міністерством освіти і науки України вперше в межах вступної кампанії видатки на фінансування місць державного замовлення були розділені на базову та варіативну частину. Більший обсяг варіативної частини передбачався для тих вищих навчальних закладів, що їх абітурієнти вибрали відповідно до своїх рейтингів. У статті для обґрунтування розподілу коштів серед ВНЗ у рамках варіативної частини розглянуто підходи до вдосконалення методики визначення вартості підготовки одного фахівця певної спеціальності та відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Ключові слова: принцип «гроші ходять за студентом», вартість підготовки студента.

Рис. 4. Табл. 2. Форм. 4. Літ. 12.

JEL classification: H41, H52, I22, I23, I28.

APPROACHES TO COST ASSESSMENT OF SPECIALISTS' TRAINING IN HIGHER EDUCATION OF UKRAINE

Summary: *The article examines approaches to assessing the cost of specialists' training in the field of higher education. It is noted that over the past few years, Ukraine has shown an obvious tendency to a gradual level reduction of expenditures on education. In the framework of the ongoing discussion, supported by the Ministry of Education and Science of Ukraine, a number of ideas have been generated on possible solutions to the crisis situation in the field of higher education. The most important of these are those relating to the transition of higher education institutions to the status of non-profit organizations, multi-channel financing of higher education with the expansion of the range of financial instruments applicable to a market economy, raising the level of targeting of public educational expenditures, implementation of a competent approach in the Ukrainian high school. The article defines that an important task of educational policy in Ukraine is to increase the efficiency of budget funds usage within framework of the budget program «Specialists' training by the higher educational institutions of the III and IV accreditation levels and providing of the activity of their bases for practice». One of the ways is the transition to the principle of «money follows the student». In 2016 for the first time within the framework of the introductory campaign, the Ministry of Education and Science of Ukraine divided the expenditures on financing of the state order places into the base and the variational part. A larger volume of the variational part was envisaged for those higher educational institutions whose entrants were selected in accordance with their ratings. To justify the distribution of funds among the higher educational institutions in the variational part framework, the article considers approaches to improving the methodology for determining the cost of training of one specialist of a particular specialty and corresponding educational qualification level.*

Key words: «money follows the student», the cost of student training.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

***Анотація.** У статті авторами розкрито сучасні підходи до нового напрямку в сфері освітніх послуг – формування культури якості освіти в українських університетах, визначено основні проблеми й загрози щодо формування та забезпечення культури якості навчального процесу в університетах, наведено рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності університетів на національному та міжнародному рівні при впровадженні принципів та норм культури якості освіти. Авторами запропоновані принципи, за якими має формуватися культура якості вищої освіти в українських університетах.*

***Ключові слова:** культура якості вищої освіти, освітні послуги, принципи культури якості освіти, університет, вища освіта.*

Літ. 10

JEL classification: I20, I21.

FORMING THE CULTURE OF THE HIGHER EDUCATION QUALITY IN UKRAINIAN UNIVERSITIES

Summary. *The authors reveal modern approaches to a new direction in the field of educational services: the formation of the culture of higher education quality in Ukrainian universities; identify the main problems and threats for the formation and maintenance the culture of the educational process quality in universities; determine the recommendations for increasing the competitiveness of universities at the national and international levels. The authors propose principles for the forming of a culture of higher education quality in Ukrainian universities. They include: changing mentality, when students should receive new high-level competencies, teachers should constantly improve their skills, management adequately respond to ongoing challenges; increasing communication, since most universities have almost no communication between different levels of management and staff; availability of information that requires clear and transparent vision of current problems and university development strategy; orientation to a process, when there is no «search for guilty»; the variability of power, which implies no fear of management; the clarity of functional responsibilities, which must resolve the issue of conflict of interest.*

Key words: *higher education quality culture, educational services, principles of education quality culture, university, higher education.*

УДК 378.014.543.3

О. ЧУМАК

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

***Анотація.** У статті проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід фінансування вищої освіти. Визначено основні складові рекомендованої трикомпонентної моделі фінансування у рамках реформування вищої освіти та умови й позитивні наслідки від реалізації впровадження даної моделі в Україні.*

***Ключові слова:** фінансування, вища освіта, модель фінансування, доходи.*
Літ. 11.

JEL classification: H41, H52, I22, I23, I28.

CONCEPTUAL FUNDAMENTALS OF FUNDING TRAINING OF INDIVIDUALS OBTAINING HIGHER EDUCATION IN UKRAINE

Summary. *The ongoing processes of reforming of the educational system in Ukraine are predetermined by the challenges of time, requirements of individuals obtaining higher education and integration processes to the world community. The purpose of this article is to determine the key principles of the perspective concept of the financing mechanism of the training of individuals obtaining higher education in Ukraine in accordance with the chosen reform vectors. The article outlines the existing problematic areas and shortcomings of financing of higher education funding, which determine the possible directions of its improvement through the mechanism of financial autonomy. The main changes in the legislation on higher education funding are envisaged, which are expected to be approved in the nearest future within the framework of reforms. To this end the experience of foreign countries on models of financing educational activities of higher educational institutions (mainly the USA and European countries) were studied. Based on this, the existing approaches to financing higher education in foreign countries are described, and the key funding levels which are expedient to be introduced in Ukraine are identified: sources of financing (state and local budgets, legal and private person's funds, education loans and other sources) and scholarships. The necessity of financing education of individuals obtaining higher education is very actual according to the strategic tasks of the state in general, and the state educational strategy, in particular. The expediency of concluding a contract between the Ministry of Education and a higher education institution for the possibility of obtaining financing from the budget was proved. A three-component financing model for higher education is described: basic, performance-based financing, etc. The advantages of using this model in the national practice of financing higher education institutions are determined. The recommendations given in this article allow funding individuals obtaining higher education, taking into account the quality of educational services and fulfillment of its functions by the state.*

Key words: *funding, higher education, financing model, income.*

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

***Анотація.** У статті порушено питання розвитку системи вищої освіти в Україні як чинника побудови економіки знань. Розглянуто напрями розвитку системи вищої освіти в країнах ЄС та визначено, що збільшення обсягів державного фінансування притаманне більш розвиненим країнам із інноваційною моделлю розвитку економіки. Автором виокремлено проблеми та надано рекомендації щодо фінансового забезпечення вищих навчальних закладів в Україні.*

***Ключові слова:** вища освіта, економіка знань, бюджетне фінансування вищої освіти, кредитування вищої освіти.*

Табл. 4. Літ. 14.

JEL classification: H41, H52, I22, I23, I28.

STATE FINANCING OF HIGHER EDUCATION AS A FACTOR OF DEVELOPMENT OF ECONOMICS KNOWLEDGE

Summary: *The article raises issues of the development of the system of higher education in Ukraine as a factor in building a knowledge economy. Today, the higher education system is experiencing a sharp shortage of financing, and therefore the possibilities of its material and technical development are limited. The problem is to provide effective and sufficient funding for higher education in Ukraine. The solution to the problem of financing the material and technical support of higher educational institutions will be a powerful tool for development, which will, as a result, contribute to ensuring the quality of higher education as a factor in the development of the knowledge economy. The directions of development of the system of higher education in the EU countries are considered and it is determined that the increase of the state financing is inherent in more developed countries with an innovative model of economic development. The increase in public funding for higher education is observed in Germany, Norway, Sweden, Austria, Belgium (Flanders) and Poland. Leading countries have already built an innovative model of economic development. Given the fact that the thesis on the necessity of developing a knowledge economy dominates in the world, higher education becomes one of the most important elements of the economic system. Knowledge economy is such an economic system in which production of goods and services takes place on the basis of high-tech activity, which accelerates technical and scientific progress, and where key intellectual resources are education. For a knowledge society, processes are related to the creation of new knowledge, their transmission through the educational process, the dissemination and use in production. Knowledge economy is defined as an economy in which the source of growth is both specialized (scientific) and everyday knowledge, which, as a result of which, along with natural resources, capital and labour, the processes of accumulation and use of knowledge become the dominant factor, resulting in the constantly growing competitiveness of the economy, as well as an increase in the quality and adequacy of funding for higher education.*

Key words: *higher education; knowledge economy; budget financing of higher education; credit funding of higher education*

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ ТА ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Анотація. У статті проаналізовано динаміку структури державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою у 1997–2015 рр. Досліджено особливості формування замовлення в умовах уведення в дію нових переліків напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями.

Ключові слова: державне замовлення, підготовка фахівців, вища освіта, вищі навчальні заклади, освітньо-кваліфікаційні рівні, напрями підготовки, спеціальності.

Рис. 1. Табл. 2. Літ. 8.

JEL classification: H41, H52, I22, I23, I28.

RETROSPECTIVE ANALYSIS OF LEGISLATIVE FRAMEWORK AND APPROACH TO FORMATION OF STATE ORDER FOR TRAINING OF SPECIALISTS WITH HIGHER EDUCATION DEGREE

Summary: *The article deals with the main methodological principles and the elements of the state order formation as a system of state and economic regulation of the specialists training in the higher education sphere, which requires a retrospective analysis of the regulatory documents of the higher education segment management. The list of factors that characterizes the informational space of the public procurement sphere is determined. It has been determined that the main elements in the system for forming proposals to the draft state order for the planned year are the calculation of the medium-term forecast of the need for specialists and labourers in the labour market, the determination of the indicators of the average annual number, the approximate average cost of training of one specialist with higher education, and also the amount of expenditures foreseen by the State Budget of Ukraine for these purposes and appropriate justification for the submitted proposals. Based on the results of the study, a scheme for the formation of a public order is proposed in accordance with the Law of Ukraine dated 20.11.2012 No. 5499-VI; The system of indicators of the state order; The structure and analytical tables with absolute and estimated data of indicators of a state order. In the future, the researchers plan to study the financial provision of universities for the training of specialists with higher education within the framework of the state order, to explore approaches and methods for calculating the average cost of training of one specialist.*

Key words: *state order, training of specialists, higher education, higher educational establishments, educational-qualification levels, directions of training, specialty.*

УДК378.017:17+378.091.12:005.954

В. ТКАЧЕНКО, Л. КОЖЕКІНА

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИК АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УКРАЇНСЬКИХ ВНЗ

Анотація. У статті підкреслюється актуальність проведеного Інститутом освітньої аналітики дослідження наявних практик сприяння академічній доброчесності, які втілюються у вищих навчальних закладах (ВНЗ) нашої країни. Визначаються поняття академічної доброчесності й академічного кодексу честі. На підставі проведеного контент-аналізу оцінюється зміст і структура кодексів честі студента та етичних кодексів викладача, запроваджених в українських ВНЗ.

Ключові слова: академічна доброчесність, контент-аналіз, кодекс честі студента, етичний кодекс викладача.

Табл. 2. Літ. 20.

JEL classification: I21, I23.

THE EXPERIENCE OF APPLICATION OF THE CONTENT ANALYSIS METHOD TO THE STUDY OF ACADEMIC INTEGRITY PRACTICES IN UKRAINIAN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

***Summary:** Taking into account the introduction of the notion of academic integrity into the legislative sphere (what is planned in the new law «On Education»), the article emphasizes the relevance of the study of existing practices of academic integrity promotion, which are embodied in higher educational institutions of our country. The authors describe the notions of academic integrity and the academic code of honour. The article analyses the results of the conducted empirical research by the Institute of Educational Analytics regarding the existing situation and the determination of universities that already have an experience in introducing the basic practices of academic integrity promotion into their activities. During the first stage of the research, the sites of the state and municipal universities, academies, institutes were checked for availability of: student codes of honour, ethical codes of teachers, published statement on plagiarism counteraction (or equivalents of these documents with other names). The second stage of the research included content analysis for the detected texts (except for plagiarism). The analysis has shown that despite the importance of introduction the principles of academic integrity into Ukrainian universities, the codes of honour were found in a small number of universities (in the range of 11-16% of the total number of researched). The content analysis has shown that the most mentioned principles of academic integrity are in those codes, in the creation of which the authors were oriented on the international samples. In addition, the most qualitative content has those codes that combine the ethical basics for all participants of the academic process.*

***Key words:** academic integrity, content analysis, student honour code, teacher ethics code.*

ДЖЕРЕЛА ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

***Анотація.** Розглянуто питання формування джерел фінансування, методологічні підходи до оцінки ефективності витрат бюджету у сфері середньої освіти. Оцінено динаміку та структуру витрат зведеного бюджету у сфері освіти, а також роль у цьому процесі державного та місцевих бюджетів. Визначено вплив фінансових ресурсів приватного сектору, а також досліджено дію нормативно-правових механізмів забезпечення різнобічного фінансування системи освіти в Україні. Висвітлено досвід країн – членів ЄС та деяких інших країн світу.*

***Ключові слова:** ефективність фінансування освіти, витрати споживання та розвитку, недержавні джерела фінансування.*

Рис. 3. Табл. 3. Літ. 20.

JEL classification: H52, H75, I22, I28.

SOURCES AND EFFECTIVENESS ASSESSMENT OF SECONDARY EDUCATION FINANCING

Summary: *The article analyzes the dynamics of the expenditures of the consolidated budget of Ukraine in the sphere of education during 2007-2016 and the growing role of local budgets in this process. An analysis of the implementation of the planned indicators has shown a lack of a tangible relationship between the levels of implementation of the plan for mobilizing budget revenues and planned expenditures on education. As a rule, the implementation of revenue collection plans was better than the planned figures for funding education. An assessment of the effectiveness of budget expenditures through the prism of the performance of secondary education in the period of 2012-2015 was made. The influence of macroeconomic factors and the role of components of the structure of budget expenditures on the educational system in the aspects of financing consumption and development expenditures are investigated. Also, regulatory and legal aspects of the budgetary system related to the attraction of financial resources to the education system from non-state sources were analyzed. The principles of the effectiveness of the financial mechanisms of the Member States of the European Union in the field of education are considered.*

Key words: *efficiency of education financing, consumption and development expenditures, non-state sources of financing.*

ОСВІТНІ ІНДИКАТОРИ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ)

Анотація. У статті наголошується, що оптимізація системи збору галузевої статистичної інформації зумовила необхідність розробки переліку національних освітніх індикаторів ефективності та якості загальної середньої освіти. У тексті представлено розроблений членами робочої групи перелік індикаторів. Особливістю запропонованих у статті індикаторів є те, що вони охоплюють статистичну інформацію, яка збирається в Україні Міністерством освіти і науки та Державною службою статистики. Також з метою входження національної системи освіти у світовий освітній простір при розробці переліку індикаторів були враховані освітні індикатори, які використовує Організація економічного співробітництва та розвитку.

Ключові слова: освітні індикатори, якість освіти, ефективність освіти, галузева статистика.

Табл. 1. Літ. 14.

JEL classification: I21, I28.

EDUCATIONAL INDICATORS OF THE GENERAL SECONDARY EDUCATION QUALITY (ON EXAMPLE OF GENERAL SECONDARY EDUCATION)

Summary: *The optimization of the system of collecting sectoral statistical information has necessitated the development of a list of national educational indicators of the general secondary education efficiency and quality. The list of indicators developed by the members of the working group includes statistical information collected by the Ministry of Education and Science and the State Statistics Service of Ukraine. In order for the national education system to enter into the world educational space while developing of a list of indicators the educational indicators of the organization of economic cooperation and development were taken into account. The list of national educational indicators was approved by the order of the correspondent Ministry after public discussion. Now the national educational indicators is currently visualized on the website of the Institute of Educational Analytics. The developed list of national educational indicators will help to increase the efficiency of education management at the local and national level. It will allow for persons concerned to compare the education system of Ukraine each administrative level, as well as with other countries which use similar educational indicators. The list of national educational indicators is a dynamic model that determines in the future of its further improvement in accordance with changes of priorities in the educational policy of the state. The list of national educational indicators can be used as a basis for the further development of educational indicators in vocational and higher education.*

Key words: *educational indicators, quality of education, efficiency of education, branch statistics.*

КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ ДО РЕФОРМУВАННЯ СФЕРИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті вперше у вітчизняній практиці розглянуто підходи до формування в Україні нової моделі механізму забезпечення якісної підготовки кадрів на засадах: широкого залучення до цього всіх стейкхолдерів процесу; створення Національного агентства з кваліфікацій, мережі центрів незалежного оцінювання (визнання) професійних кваліфікацій, галузевих (професійних) рад з кваліфікацій; перерозподілу (інтеграції в один програмний ресурс) наявних бюджетних коштів на підготовку кадрів з метою їх ефективного використання в умовах прозорої взаємодії ринку освітніх послуг та ринку праці; залучення прямих інвестицій (інших недержавних джерел фінансування) вітчизняних, зарубіжних і міжнародних заінтересованих сторін.

Ключові слова: заінтересовані сторони (стейкхолдери), збалансованість підготовки кадрів потребам ринку праці, національна рамка кваліфікацій, незалежне оцінювання професійних кваліфікацій, сфера підготовки кадрів.

Літ. 5.

JEL classification: I21, I28.

KEY APPROACHES TO REFORMING THE PERSONNEL TRAINING IN UKRAINE

Summary: *In the offered material for the first time in national practice there are considered approaches concerning formation of the new model of the mechanism of achievement of qualitative training of personnel on the basis of wide involvement of all stakeholders in the process; creation of the National Qualification Agency, a network of centres of independent assessment of professional qualifications independent assessment (recognition), sectoral (professional) councils on qualifications; Redistribution (integration into one program resource) of available budget funds for training in the direction of their effective using in conditions of transparent interaction of the educational services market and the labour market, attraction of direct investments (other non-state sources of financing) of domestic, foreign and international stakeholders. There are analysed main factors that led to the development of negative trends in the field of personnel training; causes and consequences of insufficient attention of the authorities, social partners of the national level to this education field; prime achievements of key stakeholders during educational reform; world's leading innovation brands, aimed at training system modernizing; 3 options for training system reforming (transformation, modernization and reformation). 10 key trends of vocational and higher education development, perspectives of personnel training within production, including through the dual system of training. The author's model of the mechanism of professional qualifications regulation in the country is proposed. Main elements of the institutional structure are identified and include the National Agency for Professional Qualifications, field (professional) boards on professional qualifications, qualification centres (centres of professional qualifications independent assessment), certified developers of professional and educational standards, appraisers of professional qualifications, etc. The key proposals to central executive authorities on the introduction of a new model in practice are provided.*

Key words: *stakeholders, balance of training for the labour market needs, national qualifications framework, independent assessment of professional qualifications, personnel training field.*

АНАЛІЗ ІСНУЮЧОГО ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Анотація. У статті розглянуто існуюче інформаційно-аналітичне забезпечення системи професійно-технічної освіти (ПТО) в Україні, проаналізовано статистичну звітність у професійно-технічній освіті ПТО (ПТО), охарактеризовано теперішню ситуацію в системі ПТО, показано актуальність запровадження широкого кола статистичних показників, насамперед відомостей про стан ринку праці. Окреслено шляхи удосконалення існуючої статистичної звітності у ПТО.

Ключові слова: Система професійно-технічної освіти, статистика професійно-технічної освіти, проект Твіннінг, Туринський процес, роботодавці, сателітний рахунок освіти, інформаційно-аналітичне забезпечення системи професійно-технічної освіти в Україні.

Рис. 1. Літ. 10.

JEL classification: I22, I28.

ANALYSIS OF EXISTING INFORMATIONAL AND ANALYTICAL SUPPORT FOR VOCATIONAL EDUCATION SYSTEM IN UKRAINE, PROBLEMS AND WAYS OF IMPROVEMENT

Summary: *The article considers the existing informational and analytical support of vocational education system in Ukraine. Since 2000, as a result of large-scale European integration processes, the reform of the system of vocational education has been reformed, its legislative and regulatory support has been renewed. Much attention has been paid to the formation of information provision of the system of vocational education as for the main basis for making administrative decisions and the formation of an effective system for monitoring the quality of education. The article analyses statistical reporting in vocational education. Four sources of statistical reporting are described in detail: reports collected by the Ministry of Education and Science of Ukraine; Information from the publications of the State Statistics Service; Indicators based on the results of the Turin process; Information of the Uniform State Foundation for Electronic Education. Informational and analytical support of the system of vocational education should be understood as a set of forms of statistical observation (including processes of reception, processing, usage and storage), the regulatory framework and decisions on volumes, locations and forms of existence. Information is used in the system of vocational education. Areas of further research are the development of a methodology for determining the scope and direction of training in accordance with the needs of regional labour markets.*

Key words: *vocational education system, statistics of vocational education, twinning (partnership) project, Turin process, employers, distance education, informational and analytical support of vocational education system in Ukraine.*

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ В КРАЇНАХ ЄС ТА ІНШИХ КРАЇНАХ

Анотація. У статті визначено та описано елементи системи академічної мобільності в країнах ЄС та в інших країнах. Встановлено, що основними елементами академічної мобільності є національні центри академічної мобільності, вищі навчальні заклади, студенти та викладацький склад, а законодавство утворює юридичне підґрунтя для забезпечення академічної мобільності учасників академічного обміну. Елементи академічної мобільності розглянуто на прикладі таких країн, як Австрія, Німеччина, Велика Британія, Фінляндія та США.

Ключові слова: академічна мобільність, інтернаціоналізація, особистий розвиток, самореалізація, конкурентоспроможність.

Літ. 9.

JEL classification: I21, I23, I28.

THE MAIN ELEMENTS OF ACADEMIC MOBILITY IN THE EU AND OTHER COUNTRIES

Summary: *The purpose of the article is to identify and describe the main elements of the academic mobility system in the EU and other countries. The main elements of academic mobility are national academic mobility centres, higher education institutions, students, and teaching staff. The legal framework serves as the basis for the existence of academic mobility, providing its consolidation with state laws on higher education and the source of rights for participants in academic exchanges (students, teachers, researchers, academic staff). In this article, the elements of academic mobility are examined in the context of such countries as Austria, Germany, the United Kingdom, Finland and the United States of America. During the active and fruitful interaction between the elements of academic mobility, competition from developing countries, combined with the opportunity for close cooperation, is intensifying as they have become more active actors in higher education, there is observed the recognition of the need for higher education and cooperation in various fields in the context of student and staff mobility. The studying internationalization strategies in higher education requires a special focus on Europe as it is considered to be the most internationalized education area in the world. The phenomenon of academic mobility has positive influence on improving the quality of education, mutual understanding between different cultures, forming a new generation, prepared for life and work in the globalized community, integrating the international educational space with the help of the use of world educational resources.*

Key words: *academic mobility, internationalization, personal development, self-realization, competitiveness.*

ОСВІТНЯ АНАЛІТИКА УКРАЇНИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Головний редактор

С. Л. Лондар

Заступники головного редактора

О. Я. Денисюк

К. В. Кузнецов

А. О. Литвинчук

Відповідальний секретар

Г. М. Терещенко

Відповідальний за випуск

Д. А. Суліменко

Макет і верстка

А. Б. Нефедов

Адреса: Київ-53, вул. Володимира Винниченка, 5,

тел. +38 044 486-98-70

e-mail info@iea.gov.ua